

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olsztynie

ostrzega przed kąpielami w fontannach ulicznych

Fontanny stanowiące ozdobne elementy architektury ustawiane są w parkach i na ulicach w celu tworzenia komfortowego mikroklimatu.

Woda w fontannach zwykle charakteryzuje się niską barwą i mętnością, w związku z czym mylnie i bezzasadnie uważana jest potocznie za wodę czystą, o jakości bezpiecznej dla zdrowia, zdatną do picia i kąpieli. Tymczasem wizualna czystość wody nie zawsze świadczy o jej czystości mikrobiologicznej. Z fontann korzystają zwierzęta, szczególnie ptaki i psy, które nierzadko załatwiają w nich swoje potrzeby fizjologiczne. Na czystość mikrobiologiczną wody będącej w obiegu fontann wpływają ponadto: jakość materiałów instalacyjnych, ich podatność na tworzenie biofilmu, obecność osadów, korozja, temperatura wody.

Zagrożenie wiąże się zarówno z kąpielą i zabawą w fontannach, myciem rąk oraz piciem wody z fontann. Nie należy wykorzystywać fontann z otwartymi zbiornikami jako basenów czy brodzików, ponieważ woda w tego typu urządzeniach nie jest uzdatniana i dezynfekowana jak w przypadku pływalni, a jakość jej nie podlega systematycznej kontroli. Kąpiele w fontannie są szczególnie niebezpieczne dla małych dzieci, których układ odpornościowy nie jest jeszcze w pełni rozwinięty, by móc zwalczyć każdą poważną infekcję.

Epidemiolodzy ostrzegają, że woda w fontannach płynie w obiegu zamkniętym, nie jest wymieniana i czyszczona, może zawierać kilkadziesiąt różnych drobnoustrojów, m.in. bakterie gronkowca, salmonelli, bakterie kałowe np. E.coli, enterokoki, wirusy (enterowirusy, norowirusy) oraz pierwotniaki pasożytnicze (Giardia-lamblii, Cryptosporidium). Mogą one powodować:

- reakcje alergiczne w postaci wysypki,
- grzybice stóp lub inne choroby skóry,
- zapalenia spojówek,
- zapalenia uszu,
- schorzenia dróg oddechowych,
- zakażenie gronkowcem, które grozi zapaleniem oskrzeli, płuc, tchawicy, migdałków,
- zakażenie paciorkowcami, które grozi zapaleniem gardła, płuc, a nawet opon mózgowo-rdzeniowych,
- infekcje dróg moczowych i pęcherza.

Ponadto fontanny są źródłem aerozolu wodnego, który może nieść ze sobą zanieczyszczenia mikrobiologiczne powstające w wyniku kolonizacji bakterii występującej w wyniku nagrzania wody do temperatury 25-45 stopni Celsjusza. Istotnym zagrożeniem może być występowanie w aerozolu bakterii z rodzaju Legionella, które w przypadku inhalacji mogą prowadzić do zachorowań na legionelozę (przebiegającej jako zapalenie płuc lub gorączka Pontiac). Zakażenie następuje drogą wziewną, zagrożenie stwarza więc samo przebywanie w pobliżu źródła aerozolu.

Kąpiele w fontannach mogą być również przyczyną urazów. Mokre obrzeża, płyty, na które wylewa się woda są śliskie, dlatego wchodzenie na nie i bieganie w wodzie może grozić poślizgnięciem, upadkiem, urazem głowy czy skaleczeniem. Otwarta rana jest łatwym miejscem wtargnięcia bakterii czy wirusów.

W ostatnich latach pojawiły się w przestrzeni miejskiej obiekty typu „dry plaza „ czyli fontanny „pluskowiska” bez widocznego lustra wody, które przeznaczone są do ochłody i zabaw dla dzieci. W fontannach tych można obniżyć temperaturę ciała wchodząc przez krótką chwilę pod strumień zimnej wody. Nie jest to kąpiel w rozumieniu przepisów a jedynie opłukanie ciała w celu schłodzenia.

Woda w tych fontannach pochodzi najczęściej z wodociągu miejskiego i jeżeli znajduje się w obiegu zamkniętym podlega filtrowaniu oraz może być poddawana okresowej dezynfekcji. Właściciele tych obiektów sprawdzają jej jakość zgodnie z zaleceniami technologicznymi obiektu. Brak jest jednak uregulowań prawnych dotyczących jakości wody w fontannach oraz w obiektach typu „dry plaza” (wskazania parametrów mikrobiologicznych, chemicznych i fizykochemicznych, które należałoby badać) a także delegacji prawnej do przeprowadzania badań tej wody przez organy inspekcji sanitarnej.

Pamiętajmy:

- w gorące dni szukając ochłody wybierajmy kurtyny wodne zasilane wodą wodociągową,
- bezpiecznie można korzystać z basenów i miejsc przeznaczonych do kąpieli, w których woda jest badana.

Nadmieniamy, że zgodnie z kompetencjami Państwowa Inspekcja Sanitarna nadzoruje jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia oraz jakość wody w zorganizowanych kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. W związku z tym, iż fontanny miejskie nie mają takiego przeznaczenia nie podlegają nadzorowi sanitarnemu. Za czystość fontann odpowiadają służby miejskie.

Woda w fontannach nie jest badana pod względem mikrobiologicznym przez żadne służby i organy państwowe, a zły stan wody z fontann może stanowić potencjalne źródło występowania licznych infekcji u ludzi, dlatego też

nie powinna być wykorzystywana do kąpieli, ani tym bardziej jako woda do picia.

**WODA
Z FONTANNY
NIEZDATNA
DO PICIA**

Woda w fontannach

nie powinna być wykorzystywana do kąpieli czy picia.

W fontannach działa
zamknięty obieg wody.

Mimo chlorowania wody,
może znajdować się
w niej **wiele bakterii
i grzybów.**

Woda z fontanny może powodować:

- schorzenia dróg oddechowych
- zapalenie spojówek
- zakażenia gronkowcem, paciorkowcami
- reakcje alergiczne na skórze w postaci wysypki
- infekcje dróg moczowych i pęcherza
- grzybice stóp i inne choroby skóry